

Primer obetavne prakse za dejavnost-i z uporabo IKT¹

Učitelj: Tatjana Kikec

Šola:	Osnovna šola	Predmet:	Geografija	Razred:	9	Št. ur:	1
Vsebinski sklop:	Prebivalstvo	Tema:	Gostota in naravno gibanje prebivalstva ter selitve	Izvedba možna na platformi: ustrezno podčrtaj			<ul style="list-style-type: none">• <u>android</u>• <u>iOS</u>• <u>windows</u>
Operacionalizirani cilji: <ul style="list-style-type: none">• razloži prebivalstveno piramido in navede vzroke spreminjanja starostne sestave prebivalstva;• našteje in razloži dejavnike različne gostote poselitve v Sloveniji;• razume pojme naravno gibanje prebivalstva, rodnost, smrtnost in naravni prirastek;• s pomočjo ISAS poišče in primerja območja največje in najmanjše rodnosti, smrtnosti in NP ter navede vzroke;• loči različne vrste selitev, na zemljevidu pokaže območja najintenzivnejšega		Kazalniki realizacije ciljev: <ul style="list-style-type: none">• s pomočjo interaktivne prebivalstvene piramide razloži spreminjanje starostne in spolne sestave prebivalstva ter navede vzroke;• na zemljevidu pokaže območja različne gostote poselitve in navede vzroke za takšno razporeditev;• našteje in na zemljevidu pokaže območja različnega naravnega gibanja prebivalstva in navede vzroke;• našteje različne vrste selitev, navede vzroke in na zemljevidu pokaže območja najintenzivnejšega priseljevanja in odseljevanja prebivalstva;• na spletni strani Statističnega urada RS samostojno poišče želene statistične podatke, jih selekcionira, prostorsko umesti in interpretira;• samostojno uporablja Interaktivni statistični atlas Slovenije, poišče želene podatke, izriše interaktivni zemljevid in ga interpretira.					

¹ Primeri obetavne prakse zajemajo osmišljene, inovativne didaktične pristope (z uporabo IKT kot orodjem) za doseganje želenih ciljev / standardov, znanja / kompetenc opredeljenih v UN in širše. Poudarek je na dejavnostih/aktivnostih učencev in dijakov.

IKT je sredstvo za razvoj pojmov, za ustvarjanje, simuliranje, modeliranje, učni in komunikacijski pripomoček...

priseljevanja in odseljevanja prebivalstva ter navede vzroke.					
Vodilna kompetenca 21. stoletja: • Raziskovanje		Osrednja dejavnost učencev / dijakov, s katero razvijamo navedeno vodilno kompetenco: • selektivno iskanje podatkov na spletni strani Statističnega urada RS in njihova interpretacija, • branje in razlaga interaktivne prebivalstvene piramide, • prikaz različnih tematskih zemljevidov z uporabo Interaktivnega statističnega atlasa Slovenije, njihovo branje in razlaga.			
Standardi znanja / Pričakovani dosežki:	Učenci: <ul style="list-style-type: none"> • poznajo, razumejo in ob interaktivnem tematskem zemljevidu razložijo različno prostorsko razmestitev gostote prebivalstva, naravno gibanje prebivalstva in selitve, • značilnosti prebivalstva v Sloveniji znajo vzročno-posledično povezati z drugimi naravno- ter družbenogeografskimi dejavniki in procesi v prostoru, • znajo prebrati in razložiti interaktivno prebivalstveno piramido, • znajo uporabiti Interaktivni statistični atlas Slovenije, z njim prikazati različne tematske zemljevide in jih prebrati, • se zmorejo sodelovalno učiti. 				
Potrebna IKT znanja oz. kompetence:	Učitelja: <ul style="list-style-type: none"> • uporaba računalnika/tablice, • uporaba izbranega spletnega brskalnika, • uporaba interaktivne prebivalstvene piramide, • uporaba Interaktivnega statističnega atlasa Slovenije. 		Učenca, dijaka: <ul style="list-style-type: none"> • uporaba računalnika/tablice, • uporaba izbranega spletnega brskalnika. 		
	Dejavnosti učencev: (v učence usmerjen pouk v vseh fazah učnega procesa)	Dejavnosti učitelja:		Uporabljena IKT (e-storitve in e-vsebine)	Samostojno domače delo z IKT:
Pred² učenjem	Aktiviranje predznanja	Vodenje kratke ponovitve (število prebivalcev na svetu, njihovo naraščanje, najgosteje poseljena območja na svetu).		Worldometers: http://www.worldometers.info/world-population/	

² Dejavnosti pred učenjem; na primer aktiviranje predznanja, iskanje osebnega cilja, ki je vezan na temo in cilje iz UN, začuti "nove vsebine", zakaj je vsebina pomembna zanj...

Med³ učenjem	<p>Poslušanje razlage in zapis osnovnih pojmov.</p> <p>Iskanje svoje generacije. Interpretiranje prebivalstvene piramide.</p> <p>Delo po skupinah, uporaba ISAS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. skupina: gostota prebivalstva,2. skupina: naravno gibanje prebivalstva (živorojeni, umrli, naravni prirastek),3. skupina: selitve (notranje selitve, iz tujine, v tujino). <p>Preverjanje rešitev. Aktivno sodelovanje pri ponovitvi.</p>	<p>Uvodna razlaga osnovnih pojmov (gostota prebivalstva, rodnost, smrtnost, naravni prirastek, selitve ...) in značilnosti za Slovenijo.</p> <p>Prikaz prebivalstvene piramide in vodenje interpretacije (oblika piramide, staranje prebivalstva, vpliv vojn, »baby boom generacije« ...). (Op. medpredmetna povezava z zgodovino)</p> <p>Podaja navodil za delo po skupinah, spremljanje dela in nudenje pomoči.</p> <p>Projiciranje rešitev nalog po skupinah. Vodenje ponovitve ključnih pojmov in ugotovitev. Podaja navodil za domačo nalogo.</p>	<p>Statistični urad RS: http://www.stat.si/ Prebivalstvena piramida: http://www.stat.si/Piramida2.asp Interaktivni statistični atlas Slovenije (ISAS): http://stat.monolit.si/?lang=sl</p>	
--------------------------------	---	--	---	--

³ Ključna je vloga učitelja, ki dijaka usmerja, ga spodbuja, vodi, moderira, daje povratne informacije...

Po ⁴ učenju		Pregled opravljenih nalog.	<ol style="list-style-type: none">1. Preberejo novico na http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2299 in zapišejo kratek povzetek.2. S pomočjo ISAS pripravijo predstavitev značilnosti prebivalstvene strukture svoje občine.
<p>Kriteriji za vrednotenje dosežkov učencev in dijakov:</p> <ul style="list-style-type: none">• s pomočjo interaktivne starostne piramide (nepopolno/popolno in nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno) razloži vzroke spreminjanja starostne in spolne sestave prebivalstva;• na zemljevidu (nepopolno/popolno in nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno) pokaže območja različna gostote poselitve in (nepopolno/popolno in nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno) razloži vzroke;• (nepopolno/popolno in nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno) našteje in na zemljevidu (nepopolno/popolno in nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno) pokaže območja različnega naravnega gibanja prebivalstva in navede vzroke;• (nepopolno/popolno in nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno) našteje različne vrste selitev, (nepopolno/popolno in nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno) navede vzroke in (nepopolno/popolno in nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno) na zemljevidu pokaže območja najintenzivnejšega priseljevanja in odseljevanja prebivalstva;• na spletni strani Statističnega urada RS samostojno poišče zelene statistične podatke (ne najde/delno najde/najde), jih selekcionira (ne selekcionira/selekcionira), prostorsko umesti (nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno) in interpretira (nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno);• samostojno uporablja Interaktivni statistični atlas Slovenije: poišče zelene podatke (ne najde/delno najde/najde), izriše interaktivni zemljevid (ne izriše/izriše) in ga interpretira (nepravilno/delno pravilno/v celoti pravilno).			

⁴ Usmerjeno v (samo)evalvacijo. Priložnost za razmislek, izdelano za domače delo...

Utemeljitev (dodane vrednosti, učinkovitosti uporabe IKT, ustvarjalnosti / inovativnosti):
Učenci samostojno in v skupini delajo na računalnikih/tablicah in ob tem poleg zahtevanih vsebin razvijajo vseživljenjske kompetence:
- selektivnega iskanja informacij in podatkov na svetovnem spletu,
- uporabe interaktivne spletne piramide in interaktivnega spletnega atlasa.
Hkrati razvijajo prostorske predstave, kritično razmišljanje, pri delu v skupini razvijajo sodelovalno delo.
Možna individualizacija (iskanje povezav z dodatnimi kazalci (stopnja izobrazbe, verska sestava ...) in naravnimi- (reliefne značilnosti...) ter družbenogeografskimi dejavniki (razvitost območja, prometne povezave ...)).

Refleksija (kaj mi je uspelo, na kaj sem ponosen, kaj bi naredil drugače, kako so se odzvali učenci, katere dejavnosti so bile primerne in zakaj, kaj priporočam drugim kolegom...):
V kolikor je na razpolago dovolj računalnikov/tablic lahko učenci naloge rešujejo v dvojicah oziroma individualno.

Priloge: Učni list za delo v skupinah.

PRILOGA

Učni list za delo v skupinah

Učna tema: prebivalstvo

S pomočjo Interaktivnega statističnega atlasa Slovenije (<http://stat.monolit.si/?lang=sl>) poišči zahtevano in odgovori na vprašanja.

1. skupina: gostota prebivalstva

- S katero enoto se meri gostota prebivalstva?
- Katere statistične regije so imele leta 2012 največjo in katere najmanjšo gostoto prebivalstva, koliko je znašala? Zakaj prav te regije? Razloži.
- Katera občina je imela leta 2012 največjo gostoto prebivalstva in koliko je znašala? Zakaj prav ta občina?
- V katerih dveh statističnih regijah se je gostota prebivalstva v obdobju 1999–2012 glede na razrede v legendi zemljevida zmanjšala? Je v kateri izmed statističnih regij gostota prebivalstva narasla? Če ja, v kateri?

2. Skupina: naravno gibanje prebivalstva

- Katere statistične regije so imele leta 1999 največ živorojenih na 1000 prebivalcev? Koliko?
- V katerih štirih statističnih regijah se število umrlih glede na razrede v legendi zemljevida v obdobju 1997–2012 ni spremenilo? Navedi število umrlih v teh regijah.
- Katere statistične regije so leta 2012 beležile največji naravni prirast? Katere statistične regije so istega leta beležile negativen naravni prirast?
- Kaj pomeni, da je naravni prirast negativen?

3. Skupina: selitve

- Katerega leta je bilo odseljevanje v tujino največje? Iz katere statistične regije se je tega leta odselilo najmanj ljudi v tujino, koliko?

- V katero statistično regijo se je priseljevanje iz tujine pričelo najkasneje? Koliko ljudi se je v to regijo priselilo leta 2012? V katerih dveh letih je bilo priseljevanje v Slovenijo največje?
- Kaj pomeni notranji selitveni prirast?
- V katerih letih je Osrednjeslovenska statistična regija beležila najmanjši in katerega leta največji notranji naravni prirast, koliko je znašal?